

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
PHÁT TRIỂN PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC HỌC SINH
LỚP CHỦ NHIỆM QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
“XUÂN GẮN KẾT – TẾT YÊU THƯƠNG 2024”

Lĩnh vực/ môn: Chủ nhiệm

Cấp học: THPT

Tên tác giả: Trần Lan Phương

Đơn vị công tác: THPT Hợp Thanh

Chức vụ: Giáo viên

Năm học: 2023 - 2024

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi:Hội đồng Khoa học học ngành Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tên sáng kiến
TRẦN LAN PHƯƠNG	01/11/1985	Trường THPT Hợp Thanh	GV THPT	Cử nhân Sư phạm Ngữ Văn	<i>“Phát triển phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm qua hoạt động trải nghiệm Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024”</i>

- **Lĩnh vực áp dụng sáng kiến** : Chủ nhiệm lớp
- **Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử** : 06/2/2024
- **Mô tả bản chất của sáng kiến:**

SKKN *“Phát triển phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm qua hoạt động trải nghiệm Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024”*” tiến hành đưa ra một số giải pháp nhằm phát triển một số phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm qua một hoạt động trải nghiệm cụ thể . Qua những giải pháp đồng hành này người viết phần nào giúp các em phát triển phẩm chất, năng lực góp phần thực hiện nhiệm vụ giáo dục trong chương trình giáo dục phổ thông mới 2018.

Người viết đưa ra 03 giải pháp tiến hành phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh qua hoạt động trải nghiệm

+ ***Giải pháp 1:*** : ***“Kế hoạch của chúng mình !”*** (Tổ chức cho các nhóm tự bàn bạc, thảo luận xây dựng kế hoạch)

Ở giải pháp này người viết giúp các em có cơ hội để đưa ra các ý kiến xây dựng của mình, bàn luận để thống nhất các vấn đề chung. Qua đó phát triển phẩm chất và năng lực như trách nhiệm, tự chủ, sáng tạo, trách nhiệm,....

+ ***Giải pháp 2:*** : ***“Kế hoạch đã xây, chúng mình thực hiện !”*** (Theo dõi, đánh giá quá trình thực hiện

Ở giải pháp này người viết giúp đỡ, đồng hành cùng các em thực hiện kế hoạch đã xây dựng. Qua quá trình thực hiện các kế hoạch đã xây dựng các em phát huy được sự trách nhiệm, kỉ luật, gắn kết cũng như năng lực tự chủ, sáng tạo, giao tiếp chia sẻ, làm viwwcj hợp tác,...

+ ***Giải pháp 3:*** : ***“Chúng mình sẽ chia !”*** (Chia sẻ giá trị, thành quả của hoạt động)

Ở giải pháp này người viết tiến hành cho các em tự nguyện đưa ra cách chia sẻ các giá trị, thành quả lao động các em đã làm ra. Điều này một lần nữa khẳng định tính ưu việt của giải pháp khi các em chủ động sẽ chia sẻ với các bạn trong cùng tập thể.

Với 03 giải pháp đưa, người viết nhận thấy đã phần nào tác động tích cực vào quá trình phát triển những phẩm chất và năng lực cần thiết cho các em học sinh. Đáp ứng được mục tiêu chung của chương trình giáo dục phổ thông mới 2018.

- **Những thông tin cần được bảo mật** (nếu có):

.....

- **Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến:**

Để có thể áp dụng sáng kiến cần có sự quan tâm, động viên, phối hợp của Ban ngành , đoàn thể giáo dục trong nhà trường; sự phối hợp của phụ huynh học sinh cũng như sự hợp tác của các em học sinh trong lớp.

- **Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả**

Sáng kiến được áp dụng góp phần giúp đỡ, hỗ trợ học sinh tháo gỡ từng bước những khó khăn, vướng mắc gặp phải trong quá trình thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ của chương trình giáo dục phổ thông mới.

- **Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tổ chức, cá nhân đã tham gia áp dụng sáng kiến lần đầu hoặc áp dụng thử nếu có:**

Giáo viên: Có định hướng và cách thức giáo dục phù hợp, phát huy năng lực bản thân, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục của chương trình giáo dục mới.

Học sinh: hứng thú với học tập hơn, kết quả học tập. Năng lực và phẩm chất được giáo dục và phát triển toàn diện hơn.

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Mỹ Đức, ngày 22 tháng 02 năm 2024

Người nộp đơn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Trần Lan Phương

THPT HỢP THANH
HỘI ĐỒNG SÁNG KIẾN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

PHIẾU NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ

Họ tên tác giả: Trần Lan Phương

Tên đề tài: Phát triển phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm qua hoạt động
trình bày "Xuyên gần kề - Tắt yêu thương"..... Lĩnh vực: Chủ nhiệm

STT	Tiêu chuẩn	Điểm SKKN
1	Sáng kiến có tính mới	
1.1	Hoàn toàn mới, được áp dụng đầu tiên	26
1.2	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ khá	
1.3	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ trung bình	
1.4	Không có tính mới hoặc sao chép từ các giải pháp đã có trước đây	

Nhận xét:
Sáng kiến có nhiều nội dung mới được áp dụng đầu tiên

2	Sáng kiến có tính áp dụng	
2.1	Có khả năng áp dụng trong phạm vi toàn ngành hoặc rộng hơn	26
2.2	Có khả năng áp dụng trong đơn vị và có thể nhân ra một số đơn vị có cùng điều kiện	
2.3	Có khả năng áp dụng trong đơn vị	
2.4	Không có khả năng áp dụng trong đơn vị	

Nhận xét:
Sáng kiến có khả năng áp dụng trong phạm vi rộng

3	Sáng kiến có tính hiệu quả	
3.1	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội, có tính lan tỏa	25
3.2	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội	
3.3	Có hiệu quả, lợi ích phù hợp với mức độ phù hợp tại đơn vị	
3.4	Không có hiệu quả cụ thể	

Nhận xét:
Sáng kiến có tính hiệu quả cao

4	Điểm trình bày	
4.1	Trình bày khoa học, hợp lý	8
4.2	Trình bày chưa khoa học, chưa hợp lý	

Nhận xét:
Trình bày khoa học, hợp lý

Tổng cộng: 85 Đánh giá: ☒ Đạt (≥ 70 điểm) ☐ Không đạt

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG SÁNG KIẾN CƠ SỞ

Nguyễn Khắc Thuật

MỤC LỤC

PHẦN 1: ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
I. LÍ DO CHỌN ĐỀ TÀI	1
II. THỜI GIAN, ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU VÀ ỨNG DỤNG.	1
1. Thời gian	1
2. Đối tượng nghiên cứu	1
III. ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG NGHIÊN CỨU	2
1. Hình thức, nội dung và kết quả khảo sát.....	2
2. Nhận xét kết quả khảo sát về phẩm chất và năng lực học sinh	2
PHẦN 2: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ.....	3
I. CƠ SỞ LÝ LUẬN.....	3
1. Khái niệm phẩm chất và năng lực.....	3
2. Vai trò, nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm lớp.....	4
3. Hoạt động trải nghiệm	4
II. THỰC TRẠNG VẤN ĐỀ	4
1. Thuận lợi	4
2. Khó khăn	5
III. GIẢI PHÁP	6
1. Chuẩn bị	6
2. Giải pháp cụ thể	7
3. Khái quát hoá các giải pháp	15
IV. KẾT LUẬN.....	15
PHẦN 3: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	18
I. KẾT LUẬN.....	18
II. ĐỀ XUẤT VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	18
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	20
PHỤ LỤC	Error! Bookmark not defined.

PHẦN 1: ĐẶT VẤN ĐỀ

I. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI

Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đề ra mục tiêu chương trình là giáo dục con người phát triển toàn diện, vừa đáp ứng yêu cầu xã hội, vừa phát triển cao nhất tiềm năng của mỗi cá nhân. Ngoài ra chương trình còn đảm bảo phát triển năng lực, phẩm chất người học, phát triển hài hoà Đức, Trí, Thể, Mỹ thay vì chú trọng mặt kiến thức. Đó là mục tiêu, là điểm nhấn, đồng thời cũng là sự đổi mới của chương trình Giáo dục phổ thông mới so với chương trình Giáo dục phổ thông trước đây.

Từ mục tiêu chung của chương trình Giáo dục phổ thông 2018, việc phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh không chỉ nằm trong nhiệm vụ của các tiết học trên bục giảng của giáo viên, mà nó còn được đặt trong các hoạt động tập thể, hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp,... Do vậy vai trò của các hoạt động trải nghiệm và giáo viên chủ nhiệm lớp là vô cùng lớn trong quá trình phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh. Vậy nên với vai trò là giáo viên chủ nhiệm lớp người viết luôn băn khoăn, trăn trở làm sao để có thể phát triển được phẩm chất, năng lực học sinh, đáp ứng được mục tiêu, đòi hỏi của chương trình giáo dục phổ thông 2018, cũng như làm thế nào để thông qua các hoạt động tập thể, hoạt động trải nghiệm, sân chơi,... có thể phát triển tốt được những phẩm chất và năng lực cho học sinh.

Xuất phát từ những mong muốn đó, với vai trò là giáo viên chủ nhiệm lớp người viết lựa chọn đề tài: ***Phát triển phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm qua hoạt động trải nghiệm “Xuân gắn kết- Tết yêu thương 2024”***. Với nghiên cứu này, người viết mong muốn đóng góp một giải pháp hữu ích, có tính ứng dụng trong thực tế, nhằm nâng cao chất lượng giáo dục trong tình hình hiện nay.

II. THỜI GIAN, ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU VÀ ỨNG DỤNG.

1. Thời gian

Đề tài nghiên cứu và ứng dụng từ tháng 9 năm 2022 đến tháng 2 năm 2024.

2. Đối tượng nghiên cứu

Để thực hiện đề tài này người viết lấy lớp 10A6 (năm học 2022-2023) là đối tượng đối chứng và lớp 11A6 (năm học 2023-2024) là đối tượng thực nghiệm.

III. ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG NGHIÊN CỨU

1. Hình thức, nội dung và kết quả khảo sát

Sử dụng phiếu khảo sát để thu thập thông tin của 45 học sinh lớp 10A6 (năm học 2022-2023) và 11A6 (năm học 2023-2024) về năng lực, cảm xúc, phẩm chất của các em trong các sinh hoạt tập thể. (Phiếu khảo sát trong phần phụ lục).

1.1 Kết quả khảo sát về một số phẩm chất của học sinh

Lớp 10A6 (45 học sinh- năm học 2022-2023)	Không có tinh thần (SL/%)	Tinh thần thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Tinh thần khá (SL/%)	Tinh thần cao (SL/%)
Tinh thần chăm chỉ với công việc tập thể	23(51.1)	10(22.2)	8(17.7)	3(6.6)	1(2.2)
Tinh thần chia sẻ với bạn	10(22.2)	18(40.0)	12(26.6)	4(8.8)	1(2.2)
Tinh thần trách nhiệm với công việc tập thể	12(26.6)	18(40.0)	13(28.8)	2(4.4)	0(0.0)

1.2 Kết quả khảo sát một số năng lực học sinh

Lớp 10A6 (45 học sinh- năm học 2022-2023)	Không có khả năng (SL/%)	Khả năng thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Khả năng khá (SL/%)	Khả năng cao (SL/%)
Khả năng tự chủ và tự học	18(40.0)	14(31.1)	8(17.7)	4(8.8)	1(2.2)
Khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo	15(33.3)	15(33.3)	12(26.6)	3(6.6)	1(2.2)
Khả năng giao tiếp và hợp tác	12(26.6)	17(37.7)	13(28.8)	2(4.4)	1(2.2)

2. Nhận xét kết quả khảo sát về phẩm chất và năng lực học sinh

Từ kết quả khảo sát trên người viết nhận thấy:

- Học sinh trong lớp chưa thực sự có sự gắn kết, sẻ chia, yêu thích các hoạt động tập thể cũng như chưa có được ý thức trách nhiệm trong công việc tập thể của lớp. Bên cạnh đó khả năng hợp tác, sáng tạo, làm việc nhóm, năng lực tự chủ của học sinh chưa được hình thành và phát triển tốt.

- Vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp trong việc phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh là chưa kịp thời và phù hợp.

PHẦN 2: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. CƠ SỞ LÝ LUẬN

1. Khái niệm phẩm chất và năng lực

Khái niệm Phẩm chất

Theo trang *Hoatieu.vn*

Phẩm chất là cái làm nên giá trị của con người hay vật.

Hay Phẩm chất là những yếu tố đạo đức, hành vi ứng xử, niềm tin, tình cảm, giá trị cuộc sống, ý nghĩa pháp luật của con người được hình thành qua một quá trình giáo dục.

Khái niệm năng lực

Theo trang *Hoatieu.vn*

Năng lực là khả năng thực hiện có hiệu quả và trách nhiệm các hành động, giải quyết các nhiệm vụ, vấn đề thuộc các lĩnh vực nghề nghiệp, xã hội hay cá nhân trong các tình huống khác nhau trên cơ sở hiểu biết, kỹ năng, kĩ xảo và kinh nghiệm cũng như sẵn sàng hành động.

Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đã định hướng và đề ra mục tiêu phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực cho học sinh.

Yêu cầu cần đạt trong chương trình giáo dục phổ thông là kết quả mà học sinh cần đạt được về phẩm chất, về năng lực sau mỗi lớp học, cấp học và mỗi hoạt động giáo dục ở mỗi lớp học, cấp học lại có những yêu cầu riêng đối với học sinh cần phải đạt được.

Mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông 2018 và việc phát triển phẩm chất, năng lực người học

Chương trình giáo dục phổ thông hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất như yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm,...

Chương trình giáo dục phổ thông hình thành và phát triển cho học sinh những năng lực cốt lõi như: Những năng lực chung được hình thành, phát triển thông qua tất cả các môn học và hoạt động giáo dục như năng lực tự chủ và tự học, năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo

2. Vai trò, nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm lớp

Theo trang *hpg.edu.vn*

Giáo viên chủ nhiệm lớp là người chịu trách nhiệm thực hiện mọi quyết định quản lý của hiệu trưởng đối với lớp và các thành viên trong lớp. Giáo viên chủ nhiệm lớp là người vạch kế hoạch, tổ chức cho lớp mình thực hiện các chủ đề theo kế hoạch và theo dõi, đánh giá việc thực hiện của các học sinh.

Nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm bao gồm quản lý lớp học, điều hành các hoạt động giáo dục, chăm sóc và quan tâm đến học sinh, liên lạc với phụ huynh, giúp đỡ học sinh phát triển các kỹ năng xã hội và định hướng cho tương lai của học sinh.

Do vậy, trong chương trình giáo dục phổ thông mới 2018, giáo viên chủ nhiệm lớp có vai trò quan trọng, góp phần lớn vào quá trình phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh.

3. Hoạt động trải nghiệm

Theo *Tạp chí khoa học giáo dục Việt Nam*

Trong chương trình giáo dục phổ thông mới 2018, hoạt động trải nghiệm và hướng nghiệp là hoạt động giáo dục bắt buộc.

Hoạt động hướng nghiệp và trải nghiệm góp phần hình thành các phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và các năng lực đặc thù cho học sinh; nội dung hoạt động được xây dựng dựa trên các mối quan hệ của cá nhân học sinh với bản thân, với xã hội, với tự nhiên và với nghề nghiệp.

Hoạt động trải nghiệm không chỉ giúp hình thành kiến thức mới mà quan trọng hơn là tạo cho học sinh niềm say mê tìm hiểu, thích khám phá, biết cách lĩnh hội những kiến thức mới, cách hình thành những kỹ năng mới. Trong chương trình giáo dục phổ thông mới hoạt động trải nghiệm đóng vai trò quan trọng vào mục tiêu giáo dục, phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh.

II. THỰC TRẠNG VẤN ĐỀ

1. Thuận lợi

1.1 Chủ quan

Người viết luôn trăn trở, băn khoăn về vấn đề làm sao để có thể phát triển được phẩm chất năng lực cho học sinh lớp chủ nhiệm đáp ứng được đòi hỏi mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông mới. Do vậy người viết luôn tìm tòi, nghiên cứu các hình thức, các giải pháp giải quyết vấn đề này.

1.2 Khách quan

- Chương trình giáo dục phổ thông mới 2018 có khung chương trình, hướng dẫn, tài liệu đáp ứng được nhu cầu tìm hiểu, nghiên cứu của giáo viên để có thể thực hiện được mục tiêu chương trình.

- Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trở thành môn học bắt buộc trong chương trình giáo dục phổ thông mới. Điều này tạo cơ hội cho người viết có thêm nhiều kiến thức, kinh nghiệm để cùng đồng nghiệp tiến hành nhiều hoạt động trải nghiệm để phát triển phẩm chất, năng lực cho học sinh

- Lãnh đạo ngành giáo dục cũng như Ban giám hiệu nhà trường đặc biệt quan tâm đến mục tiêu giáo dục và phát triển phẩm chất năng lực cho học sinh. Luôn ưu tiên, tạo điều kiện, chỉ đạo, khích lệ để hoạt động giáo dục, phát triển năng lực và phẩm chất học sinh đạt hiệu quả. Vì vậy trong dịp đón xuân Giáp Thìn 2024, Ban giám hiệu nhà trường đã giao cho Tổ Ngữ văn cùng với Đoàn thanh niên nhà trường tổ chức hoạt động trải nghiệm *Xuân gắn kết- Tết yêu thương 2024*. Đây là một hoạt động vô cùng ý nghĩa giúp cho các em có nhiều trải nghiệm thú vị, bổ ích và đồng thời cũng là cơ hội để giáo viên chủ nhiệm quan tâm, phát triển năng lực và phẩm chất cho các em học sinh.

- Phụ huynh học sinh rất quan tâm, tạo điều kiện và phối hợp với giáo viên chủ nhiệm, với nhà trường trong việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm và các hoạt động giáo dục khác để phát triển năng lực, phẩm chất cho học sinh.

- Học sinh thích khám phá và rất hợp tác trong quá trình thực hiện các hoạt động giáo dục.

2. Khó khăn

2.1 Chủ quan

Người viết vẫn còn loay hoay, chưa thực sự tìm ra được con đường đi phù hợp và hiệu quả nhất trong quá trình tổ chức hoạt động phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh trong quá trình thực hiện hoạt động trải nghiệm *Xuân gắn kết- Tết yêu thương 2024*.

2.2 Khách quan

-Thực trạng về sự phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh

Sự phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh trường THPT Hợp Thanh nói chung và học sinh lớp 11A6 nói riêng còn nhiều hạn chế, chưa thực sự được đầu tư, quan tâm và chưa được phát triển đúng với đòi hỏi của chương trình giáo

dục. Nguyên nhân do nhiều yếu tố như: địa bàn sinh sống của học sinh là nông thôn miền núi kinh tế khó khăn, gia đình học sinh kinh tế còn nhiều khó khăn, bố mẹ đi làm xa các em thiếu sự giáo dục và quan tâm từ phía cha mẹ, thầy cô dù chú ý đến mục tiêu phát triển phẩm chất năng lực cho học sinh tuy nhiên vẫn còn loay hoay chưa tìm đúng cách,...Do vậy vấn đề phẩm chất và năng lực của học sinh còn nhiều tồn tại cần giải quyết.

- Hoạt động trải nghiệm ***Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024*** diễn ra nhiều nội dung hoạt động, khối lượng công việc lớn; thời gian thực hiện cận Tết Nguyên đán nên gặp khá nhiều khó khăn trong quá trình chuẩn bị vì lý do eo hẹp về thời gian. Lớp 11A6 được phân công phụ trách gian hàng trang trí Tết và trải nghiệm văn hoá ngày Tết nên khối lượng công việc nhìn chung tương đối lớn, đòi hỏi phải có sự tỉ mỉ và độ khéo léo cao, cần huy động nhiều học sinh trong thời gian dài.

- Học sinh lớp chủ nhiệm nhiều em nhà xa trường nên khó khăn trong việc sắp xếp thời gian tổ chức các hoạt động chuẩn bị cho gian hàng.

III. GIẢI PHÁP

Từ những thuận lợi và khó khăn trên, với mong muốn phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh lớp chủ nhiệm thông qua hoạt động trải nghiệm ***Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024*** người viết xin đưa ra một số giải pháp sau:

1. Chuẩn bị

Hoạt động trải nghiệm ***Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024*** do nhà trường tổ chức, giao cho tổ Ngữ văn – Ngoại ngữ phối hợp cùng Đoàn thanh niên nhà trường thực hiện. Hoạt động trải nghiệm này diễn ra vào ngày 6 /2/2024 (tức ngày 27 Tết). Hoạt động gồm nhiều nội dung: các trò chơi dân gian mang đậm sắc thái cổ truyền mỗi dịp xuân về như múa sạp, đánh đu, cà kheo, cây cầu hạnh phúc,...các gian hàng ẩm thực, gian hàng trải nghiệm, gian hàng trang trí...Mục đích của hoạt động trải nghiệm này là tạo sân chơi, trải nghiệm cho học sinh, tạo hứng thú và niềm yêu thích cho các em khi đến trường; đồng thời tạo cơ hội phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh. Nguồn lợi nhuận thu được từ hoạt động bán hàng sẽ dùng để trao quà cho các học sinh có hoàn cảnh khó khăn trong nhà trường trong dịp Tết và trích thưởng về các lớp phụ trách gian hàng đạt hiệu quả. Do vậy hoạt động này vừa là cơ hội giúp giáo viên chủ nhiệm phát triển các năng lực, phẩm chất cho học sinh; vừa tạo niềm yêu thích cho các em khi đến trường; vừa có tính nhân văn sâu sắc.

-Tập thể lớp 11A6 được giao nhiệm vụ phụ trách một gian hàng trang trí và trải nghiệm Tết. Đây là gian hàng đòi hỏi phải có sự chuẩn bị tỉ mỉ, khéo léo, mất

nhiều thời gian. Trong khi đó học sinh lớp 11A6 nhiều em nhà xa trường, lịch học chính khoá và lịch học thêm diễn ra cả tuần (từ thứ 2 đến thứ 7); nên để có thể hoàn thành được nhiệm vụ và mục tiêu hoạt động đặt ra, đòi hỏi phải có kế hoạch khoa học, xây dựng lịch làm việc, phân chia nhóm phù hợp.

-Với nhiệm vụ được giao là phụ trách gian hàng trang trí và trải nghiệm, giáo viên chia lớp thành 4 nhóm phụ trách các công việc cụ thể:

Nhóm 1: Trang trí công gian hàng và bảng tin nhà trường

Nhóm 2: Làm các sản phẩm bán hàng và trải nghiệm thủ công (cây mai, cành đào, cành quất)

Nhóm 3: Làm sản phẩm hàng bán (móc khoá len, hoa len,...)

Nhóm 4: Phụ trách Maketting và bán hàng.

-Lên lịch làm việc về nhà, trên lớp. Lịch này dựa trên kế hoạch chung của trường. Dựa trên tình hình chung, kế hoạch chung các nhóm sẽ điều chỉnh phù hợp.

2. Giải pháp cụ thể

2.1 Giải pháp 1: “Kế hoạch của chúng mình !” (Tổ chức cho các nhóm tự bàn bạc, thảo luận xây dựng kế hoạch)

2.1.1 Phương pháp tiến hành

Học sinh trong lớp phần lớn các em ngoan, biết vâng lời cha mẹ, thầy cô. Tuy nhiên các em phần lớn vẫn còn nhút nhát, rụt rè, thiếu tự tin và thụ động trong công việc. Đặc biệt thiếu tính tự chủ trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ.

Trên cơ sở nội dung công việc lớp được giao giáo viên đã phân chia được 4 nhóm với 4 nội dung công việc. Việc phân chia nhóm này dựa trên năng lực, phẩm chất, và tinh thần xung phong, tự nguyện của các em.

Giáo viên tổ chức cho các nhóm bàn luận, đưa ra ý kiến về sở trường, năng lực. Sau đó các nhóm sẽ bầu chọn đề cử trưởng các nhóm phụ trách. Trưởng các nhóm cùng các thành viên sẽ cùng nhau xây dựng kế hoạch làm việc cụ thể; phân công việc cho từng thành viên đảm nhiệm, thời gian hoàn thành.

Giáo viên chủ nhiệm sẽ đóng góp, bổ sung thêm vào kế hoạch của các nhóm. Đồng thời theo dõi, đôn đốc tiến độ, mức độ công việc của các nhóm qua trưởng các nhóm và nhóm zalo của lớp.

(Hình ảnh các nhóm thảo luận, bàn bạc bầu trưởng nhóm và xây dựng kế hoạch cụ thể của nhóm mình)

2.1.2 Hiệu quả

Việc để các thành viên trong các nhóm tự mình bàn bạc, thống nhất đề cử ra trưởng nhóm và tự mình xây dựng kế hoạch trên nhiệm vụ và kế hoạch chung; giáo viên chủ nhiệm đã giúp các em phát triển được năng lực tự chủ, giao tiếp hợp tác, giải quyết các vấn đề và sáng tạo; cũng như phát triển các phẩm chất có trách nhiệm trong công việc, không thụ động trong các công việc chung. Điều này giúp các em tự tin vào bản thân khi được giao nhiệm vụ và hào hứng với công việc các em phụ trách.

2.2 Giải pháp 2: “Kế hoạch đã xây, chúng mình thực hiện !” (Theo dõi, đánh giá quá trình thực hiện)

2.2.1 Phương pháp tiến hành

Các học sinh trong lớp có tính cần cù, chịu khó; song hạn chế của các em nằm ở sự phối hợp trong khả năng làm việc nhóm. Các em làm theo tốt, nhưng sự sáng tạo và tự chủ trong công việc, khả năng phân công nhiệm vụ và thực hiện nhiệm vụ chưa cao.

Từ kế hoạch các nhóm đã xây dựng, giáo viên chủ nhiệm sẽ theo dõi, động viên, đôn đốc các nhóm thực hiện qua trưởng các nhóm.

Để thực hiện được tốt việc đánh giá các thành viên trong các nhóm, người viết sẽ cho các thành viên cũng như trưởng nhóm cùng tham đánh giá thái độ và

mức độ làm việc, trách nhiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của từng cá nhân. Và kết quả sẽ được tập hợp cuối cùng để đánh giá việc thi đua giữa các tổ, các thành viên.

(Hình ảnh các em vẽ trang trí bảng tin)

(Hình ảnh các nhóm thủ công tạo sản phẩm trải nghiệm và hàng bán)

(Hình ảnh nhóm trang trí tiểu cảnh gian hàng)

(Sản phẩm cây đào trang trí gian hàng bằng kẽm nhung)

(Sản phẩm cành đào, cành quất bằng kẽm nhung)

(Hình ảnh nhóm maketting và bán hàng trong hoạt động)

2.2.2 Hiệu quả

Ở giải pháp 2, các em vừa tiến hành thực hiện kế hoạch đã xây dựng, vừa theo dõi đánh giá các thành viên trong nhóm, vừa theo dõi đánh giá các thành viên nhóm khác. Điều này không những giúp các em chủ động, tích cực, có trách nhiệm trong quá trình thực hiện mà còn giúp các em biết hỗ trợ, chia sẻ với nhau trong quá trình thực hiện công việc. Tình cảm bạn bè trong lớp được gắn kết, sẻ chia. Tinh thần và kĩ năng làm việc nhóm tăng lên.

2.3 Giải pháp 3: “ Chúng mình sẽ chia !” (Chia sẻ giá trị, thành quả của hoạt động)

2.3.1 Phương pháp tiến hành

Các em học sinh của lớp 11A6 được nuôi dưỡng giáo dục trong môi trường giáo dục hiện đại, nhiều em điều kiện kinh tế gia đình khá giả, do vậy được bố mẹ cưng chiều. Vì thế nên các em có tính ích kỉ, thiếu sự sẻ chia với mọi người xung quanh. Tuy nhiên sau hoạt động trải nghiệm tính cách của các em có sự thay đổi tích cực.

Sau khi hoạt động trải nghiệm kết thúc, lợi nhuận thu được từ việc bán hàng ngoài việc chi cho các hoạt động của nhà trường, các phần quà cho học sinh có hoàn cảnh khó khăn trong nhà trường; còn một phần trích lại sẽ chi thưởng cho các lớp phụ trách các gian hàng.

Giáo viên chủ nhiệm cho các em bàn bạc để chia sẻ số tiền kiếm được vào các hoạt động, các em trong lớp thống nhất chia sẻ thành các món quà Tết cho các bạn trong lớp có hoàn cảnh khó khăn, bạn có sự tiến bộ, bạn có bố là bộ đội đang công tác nơi đảo Trường Sa,... Việc các em xử lý kết quả của hoạt động trải nghiệm cho thấy các em có sự sẻ chia, thấu hiểu, biết yêu thương.

(Sự yêu thương và sẻ chia các em dành cho bạn Hà Phương có bố là bộ đội đang công tác tại đảo Trường Sa)

(Sự yêu thương và sẻ chia các bạn là học sinh Giỏi)

(Sự sẻ chia và động viên của các em dành cho các bạn học sinh có hoàn cảnh khó khăn)

(Sự sẻ chia và động viên của các em dành cho các bạn học sinh có sự tiến bộ trong học kì I)

2.3.2 Hiệu quả

Với việc tự nguyện sẻ chia thành quả hoạt động như vậy các em đã cho thấy tinh thần sẻ chia, yêu thương, nhân ái. Hoạt động khép lại cũng giúp các em thêm yêu các giá trị truyền thống của dân tộc. Từ đó bồi đắp thêm tinh thần yêu nước cho các em.

3. Khái quát hoá các giải pháp

Ở mỗi giải pháp đưa ra, người viết tiến hành qua 3 bước:

- Thực trạng vấn đề
- Giải pháp tiến hành, khắc phục những tồn tại
- Hiệu quả của giải pháp

IV. KẾT LUẬN

Quá trình thực hiện đề tài, người viết lấy học sinh lớp 11A6 (năm học 2023-2024) là đối tượng thực nghiệm và học sinh lớp 10A6 (học kì 2, năm học 2022-2023) là đối tượng đối chứng. Kết quả thu được như sau:

1. Về việc phát triển phẩm chất cho học sinh

Người viết dùng phiếu khảo sát để nắm bắt sự phát triển phẩm chất của học sinh lớp chủ nhiệm. (Minh chứng trong phần phụ lục)

**Trước khi áp dụng các giải pháp*

Lớp 10A6 (45 học sinh- năm học 2022-2023)	Không có tinh thần (SL/%)	Tinh thần thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Tinh thần khá (SL/%)	Tinh thần cao (SL/%)
Tinh thần chăm chỉ với công việc tập thể	23(51.1)	10(22.2)	8(17.7)	3(6.6)	1(2.2)
Tinh thần chia sẻ với bạn	10(22.2)	18(40.0)	12(26.6)	4(8.8)	1(2.2)
Tinh thần trách nhiệm với công việc tập thể	12(26.6)	18(40.0)	13(28.8)	2(4.4)	0(0.0)

**Sau khi áp dụng các giải pháp*

Lớp 11A6 (45 học sinh năm học 2023-2024)	Không có tinh thần (SL/%)	Tinh thần thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Tinh thần khá (SL/%)	Tinh thần cao (SL/%)
Tinh thần chăm chỉ với công việc tập thể	0(0.0)	6(13.3)	7(15.5)	18(40.0)	14(31.1)
Tinh thần chia sẻ với bạn	0(0.0)	7(15.5)	5(11.1)	20(44.4)	13(28.8)
Tinh thần trách nhiệm với công việc tập thể	0(0.0)	8(17.7)	9(20.0)	17(37.7)	13(28.8)

Từ kết quả khảo sát trên người viết nhận thấy:

-Trước khi áp dụng đề tài tại lớp chủ nhiệm, các em học sinh lớp 10A6 chưa có hứng thú với các hoạt động trải nghiệm, ý thức chia sẻ với bạn bè xung quanh và tinh thần trách nhiệm trong công việc chưa tốt.

-Sau khi áp dụng các giải pháp của đề tài thì một số phẩm chất như chia sẻ, trách nhiệm, yêu thương, hứng thú,... của học sinh được phát triển tốt hơn so với thời điểm trước khi áp dụng đề tài.

2. Về việc phát triển năng lực học sinh

**Trước khi áp dụng các giải pháp*

Lớp 10A6 (45 học sinh- năm học 2022-2023)	Không có khả năng (SL/%)	Khả năng thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Khả năng khá (SL/%)	Khả năng cao (SL/%)
Khả năng tự chủ và tự học	18(40.0)	14(31.1)	8(17.7)	4(8.8)	1(2.2)
Khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo	15(33.3)	15(33.3)	12(26.6)	3(6.6)	1(2.2)
Khả năng giao tiếp và hợp tác	12(26.6)	17(37.7)	13(28.8)	2(4.4)	1(2.2)

**Sau khi áp dụng các giải pháp*

Lớp 11A6 (45 học sinh – năm học 2023-2024)	Không có khả năng (SL/%)	Khả năng thấp (SL/%)	Bình thường (SL/%)	Khả năng khá (SL/%)	Khả năng cao (SL/%)
Khả năng tự chủ và tự học	2(4.4)	7(15.5)	14(31.1)	15(33.3)	7(15.5)
Khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo	5(11.1)	8(17.7)	10(22.2)	19(42.2)	3(6.6)
Khả năng giao tiếp và hợp tác	3(6.6)	6(13.2)	10(22.2)	15(33.3)	11(24.4)

Từ bảng số liệu trên người viết nhận thấy, các em có sự chuyển biến tích cực trong quá trình phát triển một số năng lực như tự chủ, tự học, hợp tác và sáng tạo,... tại thời điểm áp dụng các giải pháp so với giai đoạn trước khi áp dụng các giải pháp.

PHẦN 3: KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. KẾT LUẬN

Từ kết quả nghiên cứu người viết nhận thấy, những giải pháp mà người viết áp dụng trong quá trình nghiên cứu đề tài đã làm thay đổi tích cực không chỉ sự phát triển một số phẩm chất cần thiết cho học sinh mà còn phát triển cả một số năng lực quan trọng cho các em. Điều này cho thấy hiệu quả cũng như khả năng ứng dụng cao của đề tài.

Mặt khác, người viết nhận thấy những giải pháp trong đề tài này không chỉ phù hợp để vận dụng hỗ trợ học sinh trong một hoạt động trải nghiệm cụ thể ***Xuân gắn kết- Tết yêu thương 2024***, mà còn có thể vận dụng, áp dụng trong nhiều hoạt động trải nghiệm mang tính giáo dục khác không chỉ trong phạm vi lớp, phạm vi nhà trường mà còn có thể nhân rộng ra lớn hơn như phạm vi liên trường, cụm trường. Điều này một lần nữa khẳng định khả năng ứng dụng cao, cũng như tính khả thi của đề tài.

II. ĐỀ XUẤT VÀ KHUYẾN NGHỊ

Để phát triển phẩm chất và năng lực học sinh lớp chủ nhiệm 11A6 trường THPT Hợp Thanh qua hoạt động trải nghiệm ***Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024*** tôi xin đề xuất và khuyến nghị một số ý kiến sau:

- Tiến hành tổ chức sinh hoạt chuyên đề về vấn đề này.
- Các cấp, các ngành, phụ huynh học sinh quan tâm hơn nữa đến công tác chủ nhiệm lớp.
- Phụ huynh học sinh, các đoàn thể giáo dục trong và ngoài nhà trường quan tâm, động viên hơn nữa đến quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục cho học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bài viết “ 5 phẩm chất và 10 năng lực cốt lõi của học sinh trong chương trình giáo dục phổ thông mới” trên trang điện tử Hoatieu.vn
2. Bài viết “ Nhiệm vụ và vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp” trên trang hpg.edu.vn
3. Hoạt động trải nghiệm trong chương trình giáo dục phổ thông mới trên trang Tạp chí khoa học giáo dục Việt Nam

PHỤ LỤC

1. Phiếu khảo sát một số phẩm chất và năng lực học sinh trước khi khảo sát.
2. Phiếu khảo sát một số phẩm chất và năng lực học sinh sau khảo sát.
3. Một số hình ảnh của hoạt động trải nghiệm ***Xuân gắn kết – Tết yêu thương 2024***

PHIẾU KHẢO SÁT ĐIỀU TRA
(MỘT SỐ PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC HỌC SINH LỚP CHỦ NHIỆM)
(Trước thực nghiệm)

1. Đối tượng khảo sát: Học sinh lớp 10A6 (Năm học 2022- 2023)

2. Số lượng học sinh tham gia khảo sát: 45 học sinh

3. Nội dung khảo sát

Các em vui lòng cho biết phương án mà em lựa chọn bằng cách chọn phương án phù hợp với em trong các vấn đề sau.

Câu 1: *Khảo sát về một số phẩm chất của học sinh*

	Không có tinh thần	Tinh thần thấp	Bình thường	Tinh thần khá	Tinh thần cao
Em có chăm chỉ với công việc tập thể không?					
Em có sẵn sàng chia sẻ với bạn bè những gì mình có không?					
Em có tinh thần trách nhiệm với công việc tập thể không?					

Câu 2: *Khảo sát về một số năng lực của học sinh.*

	Không có khả năng	Khả năng thấp	Bình thường	Khả năng khá	Khả năng cao
Em có khả năng tự chủ và tự học không?					
Em có khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo không?					
Em có khả năng giao tiếp và hợp tác không?					

PHIẾU KHẢO SÁT ĐIỀU TRA
(MỘT SỐ PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC HỌC SINH LỚP CHỦ NHIỆM)
(Sau thực nghiệm)

1. **Đối tượng khảo sát:** Học sinh lớp 11A6 (Năm học 2023- 2024)

2. **Số lượng học sinh tham gia khảo sát:** 45 học sinh

3. **Nội dung khảo sát**

Các em vui lòng cho biết phương án mà em lựa chọn bằng cách chọn phương án phù hợp với em trong các vấn đề sau.

Câu 1: *Khảo sát về một số phẩm chất của học sinh*

	Không có tinh thần	Tinh thần thấp	Bình thường	Tinh thần khá	Tinh thần cao
Em có chăm chỉ với công việc tập thể không?					
Em có sẵn sàng chia sẻ với bạn bè những gì mình có không?					
Em có tinh thần trách nhiệm với công việc tập thể không?					

Câu 2: *Khảo sát về một số năng lực của học sinh.*

	Không có khả năng	Khả năng thấp	Bình thường	Khả năng khá	Khả năng cao
Em có khả năng tự chủ và tự học không?					
Em có khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo không?					
Em có khả năng giao tiếp và hợp tác không?					

**MỘT SỐ HÌNH ẢNH CỦA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
“XUÂN GẮN KẾT- TẾT YÊU THƯƠNG 2024”**

(Hình ảnh gian hàng ẩm thực Tết)

(Trải nghiệm gói bánh chưng)

(Trải nghiệm trò chơi dân gian: nhảy dây, múa sạp)

(Hình ảnh gian hàng trang trí tết và trải nghiệm)

(Hình ảnh trải nghiệm viết thư pháp)

(Hình ảnh sân trường gắn kết và yêu thương)